

Doktátorok

The Standard, 10 December 2024

Kulcsszavak: infotainment, hivatásrend, orvosok, doktorok, diktátorok

Forrás Internet-helye: <https://www.standard.co.uk/lifestyle/dictators-doctors-bashar-al-assad-western-eye-hospital-8841221.html> (és Wikipédia-oldalak)

Simon Sebag Montefiore brit történész, televíziós személyiség Bassár-el-Aszad szíriai diktátor bukására reagálva állította össze a doktorokból lett diktátorok arcképcsarnokát és megajándékozott bennünket a „***doktátorok***” szóeleménnyel.

Bassár-el-Aszad szemésznek tanult a Damaszkuszi Egyetemen. Damaszkusz egyik katonai kórházában volt rezidens, majd 1992-től továbbképzésen vett részt a londoni West Eye Hospitalban. Azért lett szemész, mert irtózott a vértől. Ami aztán nem akadályozta abban, hogy véreskező diktátorként kerüljön be a történelemkönyvekbe.

William Walker egy 19. századi virtigli amerikai kalandor volt. Jogi és orvosi diplomával rendelkezett, orvosként is praktizált. Az amerikai világuralom megszállottjaként több kísérletet tett a fehér felsőbbrendűség érvényesítésére. 1853-ban az Alsó-Kaliforniai Köztársaság, majd a Sonorai Köztársaság megalapítója és elnöke, 1855-ben a nicaraguai fegyveres erők főparancsnoka és az ország teljhatalmú vezetője lett. A spanyol helyett az angolt tette meg hivatalos nyelvnek, és a rabszolgaságot is visszaállította. 1860-ban a Honduras partjainál lévő Roatán sziget gyarmatosítói kérték a segítségét. Itt azonban a Brit Haditengerészet letartóztatta és kiadta Hondurasnak, ahol 1860-ban, 36 éves korában kivégezték.

Félix Houphouët-Boigny 1925 és 1940 között orvosi praxist folytatott Abidjanban. 1960 és 1993 között Elefántcsontpart államfője volt. Mérsékelt atlanti, baloldali orientációt követett. Hosszú regnálása során eluralkodott rajta a grandománia, szülőfaluját, Yamoussoukro-t az ország fővárosává fejlesztette, ahol felépítették a 18.000 hívőt befogadó Miasszonyunk, a Béke Úrnője-bazilikát. Az UNESCO 1989-ben békedíjat nevezett el róla.

Hastings Banda orvostudományi tanulmányait az Egyesült Államokban és Nagy-Britanniában folytatta, Londonban nyitott háziorvosi praxist. 1964 és 1994 között Malawi elnöke volt. Autokratikus módszerekkel kormányzott, bevezette az egypártrendszert. Hivatalos megnevezése ***Őméltósága Malawi Életfogytiglani Elnöke Ngwazi Dr Hastings Kamuzu Banda*** lett. A "Ngwazi" név jelentése nagy oroszán vagy hódító a Chicheŵa nyelven. A mozikban minden film előtt levetítettek egy rövidfilmet, amelyben Banda a himnusz dallamára integet a népnek. Bármerre utazott az országban, mindenhol népes, nőkből álló küldöttségnek kellett várnia őt és hagyományos táncokat táncolnia. Ezekre az alkalmakra egy különleges, az elnök arcképevel díszített ruhát kellett felvenni. A

mindennapi életet az állami cenzúra befolyásolta: minden templomnak be kellett szereznie a kormány jóváhagyását, minden mozifilmet és videót a *Malawi Censorship Board*-nak kellett jóváhagynia. A televíziót betiltották, mivel azt Banda erkölcstelennek tartotta. Banda arcképe díszítette a malawi fizetőeszköz, a kwacha bankjegyeit is. A nőknek nem volt szabad a combot láttató szoknyát vagy nadrágot viselni, a férfiaknak a hosszú haj és a szakáll viselése volt tilos. A rendőrség bármikor hajvágásra kényszeríthette a járókelőket, illetve az ország határán Malawiba beutazó külföldieket. Nyilvános helyen tilos volt csókolózni, illetve minden filmből kivágták a csókolózást tartalmazó jeleneteket. A függetlenség előtti Nyaszaföld történelméről szóló könyveket betiltották és elégették, egyes északi törzsek (különösen a Tumbuka törzs) nyelvét és kultúráját is üldözték.

François „Papa Doc” Duvalier Haiti származású orvos, a szigetország 1957 és 1971 közötti teljhatalmú diktátora volt. Elsődleges célja a vudu kultúra teljes körben való elterjesztése volt, maga „Papa Doc” vudu varázslóként (*houngan*) is tevékenykedett. Elnöksége végül a félelem és erőszak korát hozta el Haiti számára. A regnálása idején elkövetett vérengzések legalább 30.000 halálos áldozatot követeltek.

Radovan Karadžić a szarajevói orvosi egyetemen tanult pszichiátriát. Diplomáját a neurotikus zavarok és a depresszió terjedéséről írta, miközben saját maga is szenvedett a betegségben. 1974 és 1975 között egy évet töltött a Columbia Egyetemen. A koszovói központi kórházban dolgozott. Egy ideig a szerb labdarúgó válogatott orvosa volt. 1992 és 1995 között a Boszniai Szerb Köztársaság államfője. A Hágai Nemzetközi Törvényszék a 8.700 bosnyák áldozatot követelő srebrenicai mészárlásban megállapított felelőssége miatt 40 év börtönre ítélte.

Ayman Mohammed Rabie al-Zawahiri sebészorvos, egyiptomi terrorista, Oszama bin Laden jobbkeze. Többek között szerepet játszott Anwar Szadat egyiptomi elnök meggyilkolásában, a 2002-es bali merényletben és az Ikertonyok elleni támadásban. 2022-ben amerikai dróntámadással iktatták ki.

2017-ben egy kutatócsoport Aszad személyével összefüggésben próbált meg összefüggést találni a politikai vezetők szakmai háttere és az autokratikus beállítottság között. Miután 1.250 vezetőt azonosítottak, akik az 1945 és 2015 közötti időszakban kerültek hatalomra a világ 176 országában, azt elemezték, hogy azok milyen képzettséggel rendelkeztek és demokratikus vagy nem demokratikus módon gyakorolták-e hatalmukat. Következtetésük szerint tényleges korreláció állapítható meg az orvosi képzettség és az autokratikus rendszerek között. Szerintük ugyanez más tudományos háttérrel rendelkező államfőkről és miniszterelnökökről nem mondható el.